
Vergaderjaar 2009–2010

32 429

G-20

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER PRESIDENT, MINISTER VAN ALGEMENE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 juni 2010

Graag bied ik u hierbij, mede namens de minister van Financiën, de geannoteerde agenda aan van de G20-Top van 26-27 juni 2010 te Toronto, Canada.

De minister-president,
minister van Algemene Zaken,
J. P. Balkenende

Geannoteerde agenda van de G20-top van 26-27 juni 2010 te Toronto, Canada

De G20 staatshoofden en regeringsleiders zullen op 26 en 27 juni in Toronto bij elkaar komen. Dit zullen zij doen tegen de achtergrond van een mondiaal beter dan verwacht economische herstel met tegelijkertijd zorgen over de financiële overheidspositie van een aantal Europese landen. De G20 zal derhalve in Toronto haar rol als «*premier forum for international economic cooperation*» moeten waar maken door geloofwaardige afspraken te maken om het economisch herstel te verankeren en om toekomstige groei te verstevigen en evenwichtiger te maken. Deze afspraken zijn essentieel voor het economisch vertrouwen. Nederland en de EU zullen door een stevige gezamenlijke inzet in Toronto hieraan bijdragen.

Gastheer Canada stuurt aan op een top gericht op financieel-economische onderwerpen, met beperkt ruimte voor andere onderwerpen zoals klimaatverandering, handel, energie en ontwikkelingssamenwerking. Zuid-Korea is wel van plan om in Seoul een bredere agenda te voeren.

De Nederlandse inzet tijdens de Top in Toronto zal zich toespitsen op: (1) budgettaire consolidatie, (2) het *Framework for Strong, Sustainable and Balanced Growth*, (3) versterking van het financiële systeem en (4) de steun voor de aanpak van de crisis in ontwikkelingslanden.

De Europese inzet in Toronto

Tijdens de Europese Raad van 17 juni werd de gezamenlijke EU-inzet afgesproken (zie ook de brief van de minister van Buitenlandse Zaken d.d. 21 juni 2010). Drie punten in de Europese positie zijn voor de regering in het bijzonder van belang: (1) de G20 moet overeenstemming bereiken over geloofwaardige afspraken voor het houdbaar maken van overheidsfinanciën, (2) de G20-leden moeten concrete beleidskeuzen maken om de economische groei sterker, duurzamer en evenwichtiger te maken en (3) er dient een duidelijk signaal afgegeven te worden dat de hervorming van de financiële sector essentieel is voor de G20. Gerelateerd aan dit laatste is besloten om de hervormingen gericht op het restaureren van de gezondheid en stabiliteit van het Europese financiële systeem snel af te ronden, en om de resultaten van de stresstesten van de financiële instellingen in de Europese Unie te publiceren. Voor de komende G20 top is verder van belang dat de Europese Raad heeft besloten om leidend op te treden in de werkzaamheden om een wereldwijde benadering op te zetten om een belasting voor financiële instellingen in te voeren.

De regering steunt deze Europese positie en haar inzet tijdens de Top in Toronto is hier mede door bepaald.

Economische situatie, Framework for Growth en budgettaire consolidatie

In Pittsburgh heeft Nederland krachtig gepleit voor verbetering van de fundamenteën en uitgangspunten van economische groei om wille van de duurzaamheid ervan. In Toronto zal de G20 in het kader van het *Framework for Strong, Sustainable and Balanced Growth* een aantal beleidsaanbevelingen aan moeten nemen dat de groei sterker, duurzamer en evenwichtiger maakt.

De komende tijd is het volgens de regering belangrijk dat de risico's en onzekerheden op de financiële markten worden verminderd. Dit moet gebeuren door (1) geloofwaardige maatregelen gericht op budgettaire consolidatie in ontwikkelde landen, door te voeren vanaf 2011 en vroeger

indien nodig, met het oog op duurzame overheidsfinanciën (2) bevordering van de economische groei met onder andere structurele hervormingen en versterking van de concurrentieposities bijvoorbeeld door het inzetten van informatietechnologie en (3) het blijven garanderen van de financiële stabiliteit.

Nederland acht het in dit kader belangrijk dat budgettaire consolidatie en structurele hervormingen in Toronto aangemerkt worden als prioriteiten binnen het *Framework for Strong, Sustainable and Balanced Growth* teneinde het economisch herstel te verankeren. De eerste fase van het proces wordt naar verwachting in Toronto afgerond met de vaststelling van deze beleidsverbeteringen en de aanneming van een aantal specifieke beleidsaanbevelingen voor groepen landen met dezelfde karakteristieken. Uit een analyse van het IMF blijkt dat een gecoördineerde uitvoering van beleidsaanbevelingen door alle G20-landen zou kunnen leiden tot een positief groeiscenario, en daarmee tot een hogere welvaart en werkgelegenheid. De Wereldbank heeft verder berekend dat dit scenario voor ontwikkeling en armoedebestrijding ook zeer positief zou zijn.

Nederland zal zich ambitieus opstellen wat betreft de transparantie van het *mutual assessment process*, het niveau van de beleidsaanbevelingen in het vervolgproces (bij voorkeur op landenniveau) en het te omarmen scenario.

In het *framework* dient verder de nodige aandacht besteed te worden aan de positie van ontwikkelingslanden, en de coherentie van de maatregelen die voorgesteld worden. Nederland dringt er bij de leden van de G20 steeds op aan dat zij zich rekenschap geven van de behoeften van de minst ontwikkelde landen.

Versterking van het financiële systeem

Als land met een relatief grote financiële sector is Nederland sterk voorstander van internationale samenwerking bij financiële hervormingen en het bewaken van de financiële stabiliteit. De G20 is in de ogen van de regering de drijvende kracht achter de hervormingen van de financiële sector en daaraan moet vastgehouden worden. Ten behoeve van het vertrouwen in financiële instellingen zullen de uitkomsten van de lopende stress testen uiterlijk eind juli gepubliceerd worden, zoals afgelopen Europese Raad is overeengekomen is. Nederland heeft er tijdens eerdere G20-toppen succesvol voor gepleit om de beloningspraktijken en kaders voor crisisbeheersing op de financiële hervormingsagenda van de G20 te zetten.

In Toronto zal er in de eerste plaats een momentopname worden gemaakt van de implementatie van de reeds gemaakte afspraken. Dit levert een relatief positief beeld op. Op het gebied van beloningen, kredietbeoordelaars, *non-cooperative jurisdictions* en *hedge funds* is veel vooruitgang geboekt. De hervormingsagenda van de G20 is echter nog niet compleet. Volgens Nederland zouden in Toronto de volgende punten prioriteit moeten krijgen: (1) de hervormingen van kapitaal- en liquiditeitseisen, (2) een coherente en consistente implementatie van de gemaakte afspraken, (3) aanpak van *moral hazard* van systeem-relevante financiële instellingen, en (4) de verbetering van de prikkelwerking in de financiële sector inclusief beloningen.

Verder is het voor de regering belangrijk dat de kosten van de crisis daar gelegd worden waar ze horen, zoals afgelopen Europese Raad is bekrachtigd. Zoals minister De Jager uw Kamer al berichtte (15 juni 2010) werd tijdens de voorbereidende G20-bijeenkomst van ministers van

Financiën in Busan, Zuid-Korea geen overeenstemming bereikt over de invoering van een bankenbelasting. Wel werd er overeenstemming bereikt over het laten meebetalen van de financiële sector aan de door overheden getroffen maatregelen. Een vorm van bankbelasting zou volgens de Nederlandse regering een positieve bijdrage kunnen vormen door een beprijzing van de impliciete garantie voor de financiële sector. Bij de uitwerking en timing van de bankbelasting moet zorgvuldig te werk worden gegaan. Er dient gelet te worden op het effect op de kredietverlening, de cumulatieve impact van maatregelen op de financiële sector, op de noodzaak van een «*level playing field*» en er dient voor gezorgd te worden dat de gekozen vorm robuust is.

Hervorming Internationale Financiële Instellingen

Nederland heeft tijdens de G20-toppen in Washington, Londen en Pittsburgh steeds een constructieve rol gespeeld bij de hervormingen van de internationale financiële instellingen en zich ingezet voor een akkoord ter vergroting van de effectiviteit en legitimiteit van het IMF en de Wereldbank.

De regering vindt het belangrijk dat de effectiviteit en legitimiteit van het IMF vergroot worden en steunt in dit verband de afspraken die tot nu toe in de G20 zijn gemaakt. Nederland pleit voor een pakketbenadering bij de hervormingen van het IMF. Dit pakket bevat naast de quota-hervormingen meer politieke betrokkenheid bij strategische beslissingen, verhoging van de effectiviteit van de Raad van Bewindvoerders, selectie van het *Senior Management*, de diversiteit van staff en verheldering van het mandaat. Met alleen een aanpassing in de stemverhoudingen zijn we er namelijk nog niet: om de effectiviteit en legitimiteit van het IMF substantieel te vergroten moeten alle *governance issues* tegelijk aangepakt worden.

De regering stelt dat er binnen het IMF een quotaverschuiving moet plaatsvinden waarbij ongeveer 5 procent van de oververtegenwoordigde landen gaat naar de ondervertegenwoordigde landen. Deze verschuiving moet vooral ten goede komen aan de opkomende landen en ontwikkelingslanden. Hierbij dient de formule van 2008 als uitgangspunt genomen te worden om te voorkomen dat de hervormingen leiden tot een nog schevere vertegenwoordiging. Dit houdt ook in dat geen enkel oververtegenwoordigd land onder zijn berekende quotum mag uitkomen. Daarnaast dient de stem van de minst ontwikkelde landen beschermd te worden.

Handel

Vrije handel is onmisbaar voor stabiele economische groei in zowel de ontwikkelde landen als de ontwikkelingslanden. Vanaf het begin van de crisis behoort Nederland tot de landen die aandringen dat de G20 hard inzet op het vrijmaken en vrijhouden van de wereldhandel als onderdeel van het herstelplan voor de wereldeconomie (herbevestiging van de zogenaamde «*trade pledge*»). De G20 moet een ondubbelzinnig en overtuigend signaal geven voor spoedige afronding van de Doha-onderhandelingen op basis van de tot dusver geboekte vooruitgang en moet zich duidelijk uitspreken tegen protectionisme. De regering meent dat de handelsbarrières die zijn opgeworpen om specifieke sectoren die getroffen zijn door de economische crisis te ontzien zo snel mogelijk weer moeten worden opgeheven. Toegang tot markten is voor de allerarmsten van groot belang. Nederland zal daarom in Toronto bepleiten dat alle G20-landen 100% tarief- en quotumvrije markttoegang geven aan de Minst Ontwikkelde Landen en voorts te bezien welke verdere handelssti-

mulerende maatregelen G20-landen zelf eventueel kunnen nemen om economisch herstel te bespoedigen.

Overige kwesties

In Toronto zal de nodige aandacht uitgaan naar het stimuleren van mechanismen voor innovatieve financiering en *financial inclusion*, ondermeer door de lancering van de *SME Finance Challenge*, een oproep aan de private sector om met vernieuwende ideeën te komen over hoe publieke financiering optimaal als hefboom kan fungeren voor duurzame en grootschalige private financiering. De regering ondersteunt bovengenoemde initiatieven.

Nederland is voorstander van een snelle implementatie van het G20-besluit om subsidies op inefficiënte fossiele brandstoffen die verspilling in de hand werken geleidelijk af te schaffen op de middellange termijn. Nederland streeft er daarnaast naar dat de G20 een dialoog gaat starten over een regelgevend raamwerk (in overeenstemming met bestaande internationale verplichtingen (EU, OESO, WTO)) voor geschikte investeringsvoorwaarden om innovatie op het gebied van energie te stimuleren. Doel hiervan is dat de transitie naar meer duurzame energie bijdraagt aan economische groei.

In Toronto zal naar verwachting ook kort gesproken worden over klimaatverandering. Het akkoord van Kopenhagen verschaft volgens de regering een solide politieke basis voor directe actie en toekomstige structurele maatregelen inzake klimaatverandering. Snelle implementatie van dat akkoord, waaronder het op transparante wijze mobiliseren en besteden van vroegtijdige financiering, is nodig voor het opbouwen van voldoende vertrouwen in de VN-klimaatonderhandelingen. De regering vindt dat de G20 structureel aandacht moet besteden aan het tegen gaan van de ontwrichting van het mondiale klimaat. Daarom zal Nederland zich inzetten dat klimaat op de agenda blijft voor de top in Zuid-Korea. Dit mede in verband met het dit najaar te verschijnen rapport van het *High Level Advisory Panel* over de financiering van het klimaatbeleid.

Ook is de G20 actief geworden op het gebied van sociaal beleid en werkgelegenheidsbeleid. In Toronto zal dit onderwerp waarschijnlijk nog niet aan de orde komen, wellicht later in het jaar, richting de top in Seoel. Nederland vindt het belangrijk dat de aanbevelingen van de G20-bijeenkomst in Washington in april 2010 («labour meeting») overgenomen worden. Een evenwichtige benadering van de financieel-economische crisis met aandacht voor sociale aspecten kan het draagvlak voor pijnlijke hervormingen vergroten. De Nederlandse inzet op de ontwikkeling in ILO-kader van een «social protection floor» sluit hierbij aan.